

Verslag van werkzaamheden 2016

van de

commissie civiele cassatie

Januari 2017

1. Regelgeving civiele cassatie

Sinds de inwerkingtreding per 1 juli 2012 van de artikelen 9j en 9k van de Advocatenwet bestaat de civiele cassatiebalie in de huidige opzet. Per 1 januari 2015 is de Wet positie en toezicht advocatuur (Stb. 2014, 354) in werking getreden. Op die datum zijn ook de Verordening op de advocatuur (Voda) en de Regeling op de advocatuur (Roda) in werking getreden onder gelijktijdige intrekking van de Verordening en het Reglement vakbekwaamheidseisen civiele cassatieadvocatuur. De Advocatenwet, de Voda en de Roda vormen het toetsingskader voor de civiele cassatiebalie.

2. Samenstelling van de commissie civiele cassatie

De commissie bestaat uit vijf leden, die deskundig zijn op het terrein van de civiele cassatie. De leden worden door de algemene raad benoemd voor een periode van vier jaar met een eenmalige mogelijkheid tot herbenoeming. In het verslagjaar loopt van vier leden de eerste benoemingstermijn af. Mr. P. Neleman deelt mee niet beschikbaar te zijn voor een tweede termijn. In deze vacature is mr. C.E. Drion benoemd voor vier jaar. De algemene raad herbenoemt de leden Van Nispen en Castermans voor een termijn vier jaar en de voorzitter voor een periode van een jaar. De commissie is in 2016 als volgt samengesteld:

	<u>eerste benoemingstermijn</u>	<u>tweede benoemingstermijn</u>
- prof. mr. H.A. Groen, voorzitter	01.02.2012 tot 01.02.2016	01.02.2016 tot 01.02.2017
- prof. mr. A.G. Castermans	01.02.2012 tot 01.02.2016	01.02.2016 tot 01.02.2020
- prof. mr. C.J.J.C van Nispen	01.02.2012 tot 01.02.2016	01.02.2016 tot 01.02.2020
- mr. P. Neleman	01.02.2012 tot 01.02.2016	
- mr. C.E. Drion	12.02.2016 tot 12.02.2020	
- mw. mr. H.M. Wattendorff	01.12.2013 tot 01.12.2017	

De commissie wordt bijgestaan door een secretaris in dienst van de Nederlandse orde van advocaten, mr. Marian E. Veenboer.

3. Overzicht van werkzaamheden

Op 23 juni vond een plenaire vergadering van de commissie plaats. Kort voor aanvang van de vergadering ontving de commissie namens de algemene raad van de portefeuillehouder een brief van 21 juni 2016 die bij de mededelingen wordt besproken. De brief is een reactie op het *verslag van werkzaamheden 2015* van de commissie. Samengevat adviseert de algemene raad het verslag af te stemmen op de in de Voda opgenomen taakomschrijving van de commissie. De algemene raad staat open voor eventuele andere opmerkingen, die bijvoorbeeld zien op signaleringen uit de praktijk, maar dan via een separate brief. Omdat de portefeuillehouder verhinderd is om de vergadering bij te wonen en de commissie nog behoefte heeft aan een nadere toelichting op de brief hebben de voorzitter en mr. Castermans op 22 juli telefonisch contact met de portefeuillehouder, die toezegt schriftelijk te reageren op de in het telefoongesprek aangesneden onderwerpen. De discussie daarover is in het verslagjaar nog niet afgerond.

De bespreking van het *Rapport evaluatie civiele cassatie* van maart 2016 resulteert in een aan de algemene raad gerichte brief van 3 oktober 2016. Met deze brief vraagt de commissie aandacht voor de gedachtewisseling die binnen de commissie heeft plaatsgevonden over 'cassatiespecifieke' opleidingspunten. De commissie hecht aan een duidelijke toelichting op de website van de NOvA. In het kader van de *inrichting en het niveau van het examen en de proeve van bekwaamheid* stelt de commissie het belang van de kwaliteit van de cassatieadvocatuur voorop. Steeds is dit het uitgangspunt voor de beoordeling of een kandidaat in aanmerking komt voor de (on)voorwaardelijke toelating tot de civiele cassatiebalie.

Bij de bespreking van de *regelgeving* wordt nader ingegaan op het bepaalde in artikel 4.9, tweede lid, van de Voda (gehele of gedeeltelijke vrijstelling van het vliegurenvereiste). Bij brief van 4 augustus 2016 heeft de voorzitter van de commissie via de algemene raad de portefeuillehouder geïnformeerd over de bevindingen van de commissie betreffende de toepassing van de regelgeving civiele cassatie. Voorts werd gerefereerd aan het telefoongesprek van 22 juli 2016.

Vrijstellingsverzoek op grond van artikel 4.9, tweede lid, Voda

De algemene raad ontving in 2016 een verzoek tot gedeeltelijke vrijstelling van het vliegurenvereiste, omdat niet aan het vliegurenvereiste kon worden voldaan voor de afloop van de geldigheidstermijn van de voorwaardelijke aantekening. Het verzoek was afkomstig van een advocaat aan wie, na de expiratie van de overgangsregeling van artikel IV van de Wet versterking cassatierechtspraak, desgevraagd vrijstelling was verleend voor het afleggen van het examen. Met de vrijstelling voor het examen verkreeg betrokkene de voorwaardelijke aantekening "advocaat bij de Hoge Raad" in burgerlijke zaken. Wegens het ontbreken van bijzondere omstandigheden is het verzoek tot gedeeltelijke vrijstelling van het vliegurenvereiste niet ingewilligd. Als gevolg daarvan werd betrokkene niet toegelaten tot de proeve van bekwaamheid. Ter sauvering van de geldigheid van de voorwaardelijke aantekening vroeg betrokkene vervolgens het examen te mogen afleggen. Omdat de vigerende regelgeving niet expliciet voorziet in een belemmering om in de geschetste situatie het examen af te leggen, is deze advocaat toegelaten tot het examen. Het examen is met goed gevolg afgelegd, resulterend in een nieuwe voorwaardelijke aantekening voor drie jaar.

Vrijstellingsverzoek op grond van artikel 4.11, derde lid, Voda

In 2015 ontving de algemene raad een verzoek tot vrijstelling van het opleidingsvereiste, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel a, Voda van een iemand die niet (meer) was ingeschreven op het tableau. Herbeëdiging van betrokkene was voorzien in februari 2016. Na de herbeëdiging heeft de algemene raad de vrijstelling verleend en heeft de betrokken advocaat met goed gevolg het examen afgelegd.

Afnemen van examens en proeven van bekwaamheid

Examens

In 2016 zijn op vijf verschillende data in totaal negen (her)examens afgenomen, steeds door twee leden van de commissie. In het verslagjaar werd van twee in 2015 gezakte kandidaten een herexamen afgenomen. Een van hen slaagde. Degenen die geslaagd zijn voor het examen zijn voorwaardelijk op het tableau ingeschreven als 'advocaat bij de Hoge Raad' in burgerlijke zaken.

Proeven van bekwaamheid

In 2016 zijn achttien proeven van bekwaamheid, waarvan een (geslaagde) herkansing, afgelegd op dertien verschillende data. Vier van de kandidaten zijn gezakt. Hun voorwaardelijke toelating tot de cassatiebalie is komen te vervallen. Degenen die geslaagd zijn voor de proeve van bekwaamheid zijn onvoorwaardelijk op het tableau ingeschreven als 'advocaat bij de Hoge Raad' in burgerlijke zaken.

Artikel 4.11, tweede lid, Voda

Op grond van deze bepaling is de voorwaardelijke aantekening 'advocaat bij de Hoge Raad' in burgerlijke zaken voor zes advocaten van rechtswege komen te vervallen.

De algemene raad verheugde de commissie met een uitnodiging voor een diner op 9 mei om afscheid te nemen van mevrouw mr. G.G. van Erp Taalman Kip-Nieuwenkamp (adviescommissie civiele cassatie) en van mr. P. Neleman. Bij die gelegenheid waren de leden van de adviescommissie civiele cassatie en van de commissie civiele cassatie, alsmede de secretaris van de beide commissies aanwezig. De algemene raad was vertegenwoordigd door mrs. Fibbe (tot 1 januari 2016 portefeuillehouder cassatie), Böhmer (portefeuillehouder cassatie) en Van den Berg (algemeen secretaris). Mr. Neleman moest helaas wegens ziekte op het laatste moment afzeggen.

Per 1 januari 2017 staan 94 advocaten op het tableau geregistreerd als advocaat bij de Hoge Raad in burgerlijke zaken, twee minder dan op 1 januari 2016.

4. Inventarisatie werklast

Op basis van de beschikbare gegevens kan een inschatting worden gemaakt van de werkbelasting van de commissie voor 2017. Van twaalf van de 94 hiervoor genoemde advocaten verloopt de voorwaardelijke aantekening op het tableau in de loop van 2017. Zij komen in aanmerking voor het afleggen van de proeve van bekwaamheid. Waarschijnlijk zullen zeven van hen in de eerste helft van 2017 die proeve afleggen. Hoeveel advocaten het examen zullen willen afleggen is uiteraard nog niet bekend. Mede gelet op het uitgangspunt dat aanvragen voor het afleggen van examens en proeven van bekwaamheid zoveel mogelijk worden gegroepeerd - twee proeven of drie examens per dagdeel - lijkt de belasting voor de commissie in 2017, voor het eerst sinds 2012 iets af te nemen.

5. Financiële gegevens civiele cassatieadvocatuur

De NOvA heeft de volgende vergoedingen ontvangen:

afnemen examen	€ 9.900
afnemen proeve van bekwaamheid	<u>30.600</u>
	€ 40.500 *

Aan de NOvA zijn de volgende kosten in rekening gebracht:
vacatiegeld en reiskosten voor de commissie civiele cassatie

€ 26.977 *

De adviescommissie civiele cassatie is dit jaar niet bijeen geweest.

Volledigheidshalve wordt vermeld dat de kosten van de secretariële ondersteuning vanuit het Bureau van de NOvA niet in deze bedragen zijn verwerkt.

* In 2015 bedroegen de inkomsten respectievelijk kosten € 34.100 en € 25.142 (waarvan € 2.256 voor rekening kwam van de adviescommissie civiele cassatie).

Den Haag, 13 april 2017

Namens de commissie civiele cassatie,

C.J.J.C. van Nispen
fgd. voorzitter

M.E. Veenboer
secretaris

2016

Examen, geslaagd

1.	Den Haag	€ 1100	examen 01/04/2016: geslaagd
2.	Amsterdam	€ 1100	examen 01/04/2016: geslaagd
3.	Amsterdam	€ 1100	examen 13/04/2016: geslaagd
4.	Den Haag	€ 1100	examen 13/04/2016: geslaagd
5.	Den Haag	€ 1100	examen 18/10/2016: geslaagd
6.	Den Haag	€ 1100	examen 27/06/2016: geslaagd
7.	Amsterdam	€ 1100	examen 27/06/2016: geslaagd
		€ 7700	

Herexamen, geslaagd

1.	Tilburg	€ 1100	herexamen 27/06/2016: geslaagd
		€ 1100	

Herexamen, gezakt

1.	Amsterdam	€ 1100	herexamen 03/06/2016: gezakt
		€ 1100	

Proeve, geslaagd

1.	Den Haag	€ 1700	proeve 03/06/2016: geslaagd
2.	Den Haag	€ 1700	proeve 03/11/2016: geslaagd
3.	Den Haag	€ 1700	proeve 03/11/2016: geslaagd
4.	Rotterdam	€ 1700	proeve 08/12/2016: geslaagd
5.	Amsterdam	€ 1700	proeve 08/12/2016: geslaagd
6.	Den Haag	€ 1700	proeve 12/07/2016: geslaagd
7.	Den Haag	€ 1700	proeve 15/06/2016: geslaagd
8.	Den Haag	€ 1700	proeve 16/06/2016: geslaagd
9.	Noord-Holland	€ 1700	proeve 18/02/2016: geslaagd
10.	Den Haag	€ 1700	proeve 28/07/2016: geslaagd
11.	Overijssel	€ 1700	proeve 28/07/2016: geslaagd
12.	Den Haag	€ 1700	proeve 30/05/2016: geslaagd
13.	Den Haag	€ 1700	proeve 30/11/2016: geslaagd
		€ 22.100	

Proeve, gezakt

1.	Den Haag	€ 1700	proeve 02/05/2016: gezakt
2.	Den Haag	€ 1700	proeve 13/04/2016: gezakt
3.	Den Haag	€ 1700	proeve 15/06/2016: gezakt
4.	Overijssel	€ 1700	proeve 18/10/2016: gezakt
		€ 6800	

Herkansing proeve, geslaagd

1.	Den Haag	€ 1700	proeve (herkansing) 12/07/2016: geslaagd
		€ 1700	

Vrijstelling opleidingsvereiste, verleend

1.	Den Haag		vrijstelling opleidingsvereiste: verleend
----	----------	--	---

inkomsten

Examens, geslaagd	€ 7700
Herexamen, gezakt	€ 2200
Proeve, geslaagd	€ 22100
Proeve, gezakt	€ 6800
Herkansing proeve, geslaagd	€ 1700
totaal	€ 40.500